

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 177/2014/1

Twin Deal Limited (appellata)

Vs

**Bruno Tucci f'ismu proprju u ghan-nom ta' Genergia Limited
(appellanti)**

30 ta' Jannar, 2017.

1. Permezz tal-avviz promotur, il-kumpannija attrici talbet lill-Qorti tikkundanna lill-intimat ihallas is-somma ta' €10,756.43, liema ammont huwa dovut b'rifuzjoni peress li naqas milli jissupplixxi l-merkanzija ordnata mill-attrici, imhalla bil-quddiem, bl-ispejjez u bl-imghax mis-17 ta' Jannar, 2014;
2. Illi ghal dan l-avviz, l-intimat iprezenta risposta u wiegeb:

"(i) Illi huwa m'hawiex il-legittimu kuntradittur f'ismu propju tat-talbiet attrici; (ii) Illi l-azzjoni attrici hija improponibbli stante li ma jezistux l-elementi ta' l-actio indebiti solutio; (iii) Illi l-azzjoni attrici hija improponibbli stante li r-rimedju tar-rifuzjoni tal-flus ma hux konsentit mil-ligi fic-cirkostanzi prospettati fl-avviz promotur; (iv) Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt billi l-attrici m'ghandix dritt titlob il-hlas lura ta' prezz imhallas abbazi ta' kuntratt ta' beigh perfett, validu u veljanti; (v) Illi bla pregudizzju ghas-sueccepit, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, billi l-attrici effettivament hadet pussess tal-merkanzija mibjugha lilha mill-kumpannija intimata Genergia Limited; u (vi) Illi t-talbiet attrici għandhom jigu michuda stante li nfondati fil-fatt u fid-dritt;"

3. B'decizjoni tas-17 ta' Jannar 2014 il-Qorti tal-Magistrati iddecidiet

"Illi filwaqt li cahdet l-eccezzjonijiet kollha tal-intimati, laqghet it-talba ta' l-attrici u kkundannat lill-intimati in solidum jirrifondu lill-attrici dikka s-somma mitluba minnha fir-rikors promotur fl-ammont ta' €10,756.43 bl-ispejjez u bl-imghax mis-17 ta' Jannar, 2014."

4. Illi l-appellant appella minn din is-sentenza u ilmenta li:

- i. L-ewwel qorti zbaljat meta laqghet it-talbiet attrici kontra l-konvenuti solidalment peress li l-kawza hi għar-rifuzjoni ta' flus imhallsin minnha, stante li skont l-istess attrici, merkanzija minnha ordnata u mhalla ma gietx debitament konsenjata mill-intimat u għalhekk l-azzjoni tista' tirnexxi biss fil-konfront tal-persuna li magħha l-attrici kkuntrattat billi mingħandha ordnat il-merkanzija u

ghalhekk il-konvenut Bruno Tucci ma setax jinsab responsabili personalment ghal-hlas.

- ii. L-ewwel Qorti kienet zbaljata meta kkonkludiet li s-socjeta attrici kellha kull dritt li tinhall minn kuntratt ta' bejgh validu u perfett.
 - iii. Il-kumpratur ma għandux il-jedd li jinhall minn kuntratt ta' bejgh unilateralment fejn il-bejjiegh jonqos mill-obbligi tieghu tal-konsenza minghajr ma tirrikorri ghall-awtorita' gudizzjarja, hija zbaljata fil-ligi.
 - iv. Li l-azzjoni attirici ma hix proponibbli bhala *actio indebiti solutio* izda bhala azzjoni kkontemplata mill-Artikolu 1385 tal-Kodici Civili, fejn hi kellha tagħzel bejn il-hall tal-bejgh jew it-twettiq ta' l-obbligu tal-konsenza jew dak ikkонтemplat fl-Artikolu 1386 tal-Kodici Civili.
5. Is-socjetà appellata wiegħet (fol. 19).

6. **Fatti:**

- i. L-attrici riedet tixtri zewg *heat exchangers*.
- ii. Permezz ta' email datata 17 ta' Jannar 2014, Tucci ta stima lil Jason Bezzina, direttur tas-socjeta attrici (fol. 4). Dakinhar stess il-konvenut ingħata cekk, datat 17 ta' Jannar, 2014 għas-somma ta' €10,756,43 (fol. 3). Ic-cekk inhareg f'isem il-konvenut. Hlas li sar bil-quddiem.
- iii. Wara hames xħur mill-ordni, il-konsenza kienet għadha ma saritx. Dan meta mill-provi rrizulta li l-konsenza kellha ssir fi zmien gimghatejn jew tlett gimghat mill-ordni (fol. 38).
- iv. B'email datata 28 ta' April, 2014 l-attrici nfurmat lill-konvenut biex jikkancella l-ordni, u talbitu jirrifondu l-hlas li kienet tatu.
- v. B'email datata 15 ta' Mejju, 2014 (fol. 6), Mario Bezzina, direttur tas-socjeta attrici, ikkomunika mad-ditta estera li mmanifatturat l-oggetti, u għarrafha li l-oggetti kienu għadhom ma gewx konsenjati. Permezz ta' email (fol. 5) Techno System infurmatur li ghalkemm l-ordni kienet saret u sar pagament akkont, "... *Il materiale e' stato prodotto ma mai spedito perche' non e' stato pagato il saldo. In data 31/01/2014 abbiamo avvisato che il materiale era pronto per la spedizione in attesa di ricevimento. Il Sig. Tucci (Genergia) non ha piu' risposta ai nostri solleciti e richieste informazioni in merito all'ordine*".

- vi. Fit-22 ta' April 2014, Jason Bezzina (Twin Deal Limited) talab lil certu Roberto Vassallo u Santo Portera ta' Aretrop Limited sabiex jagtuh stima ghall-istess oggetti. Aretrop Limited gabet stima minghand Techno System u l-appellata accettat l-offerta u sar in-negoziu. Irrizulta li Techno System kienet l-istess kumpannija li Tucci kien innegozja magħha.

Konsiderazzjoni.

7. **L-ewwel aggravju** hu li l-ewwel qorti zbaljat meta laqghet it-talbiet attrici kontra l-intimat *proprio et nomine* b'mod solidali, in kwantu Tucci mhuwiex legittimu kontradittur.

Hu fatt li Jason Bezzina stess xehed li:

"Mistoqsi ma' min jien ghamilt in-negoziu in kwistjoni nghid li jien ghamiltu ma' Bruno Tucci f'isem is-socjeta' Genergia Limited".

Sahansitra fit-twegiba tal-appell jidher li s-socjeta appellata regħet ikkonfermat dan il-fatt tant li argumentat li ma kellha l-ebda relazzjoni guridika ma' Tucci (ara l-ahhar paragrafu a fol. 24).

Pero' hu fatt ukoll li l-hlas sar permezz ta' cekk li nhareg f'isem Tucci personalment¹. Cekk li mid-dokument a fol. 4 jidher li ssarraf minn Tucci stess. L-istess konvenut lanqas ma ressaq prova ta' x'ghamel bil-flus, bhal per ezempju li ghaddihom lis-socjeta' konvenuta. F'dan ix-xenarju r-riferenza ghall-artikolu 1152 tal-Kodici Civili (ara paragrafu 15 tar-rikors tal-appell) m'hijiex flokha. Għaldaqstant, Tucci m'għandux ragun li jibqa' jsostni li m'huwiex legittimu kontradittur.

8. **Tieni aggravju** – Il-konvenuti jsostnu li n-negoziu kien bejgh, u għalhekk japplika l-Artikolu 1385 tal-Kodici Civili:

"Jekk il-bejjiegh jonqos li jagħmel il-kunsinna, fiz-zmien miftiehem, ix-xerrej jista' jitlob, kif jagħzel hu, jew li l-kuntratt jigi mahlul, jew li huwa jigi mqiegħed fil-pussess tal-haga mibjugħha, izda dan kemm-il darba d-dewmien ikun gie kkagunat mill-bejjiegh stess".

¹ Fir-rikors tal-appell l-appellant stess accettaw li l-hlas sar personalment lil Tucci (ara paragrafu 15 tar-rikors tal-appell).

Skont l-artikolu 1347 tal-Kodici Civili:

"Il-bejgh hu perfett bejn il-partijiet, u, kwantu ghall-bejjiegh, il-proprjeta tal-haga' tghaddi għand ix-xerrej, malli jsir il-ftehim fuq il-haga u fuq il-prezz ghalkemm il-haga tkun għadha ma gietx ikkunsinnata u lanqas ma jkun għad thallas il-prezz; u minn dak il-hin il-haga nfisha tibqa' għar-riskju u ghall-użu tax-xerrej".

Fil-kaz in ezami kien hemm ftehim dwar l-oggett u l-prezz. Pero' l-qorti hi tal-fehma li din id-disposizzjoni ma tapplikax fil-kaz in ezami, għalad darba m'hemmx prova li meta saret l-ordni u thallset is-somma ta' €10,756.43, l-appellanti jew min minnhom kien sid l-oggetti. Kif setghet il-proprjeta' tal-oggetti tghaddi għand is-socjeta' attrici, meta l-oggetti kienu għadhom mhumiex il-proprjeta' tal-appellant? Ma setax.

Inoltre, mill-atti jirrizulta li fit-28 ta' April 2014 (fol. 68) l-appellata kienet infurmat lil Tucci biex jikkancella l-ordni u jirrifondi lura l-flus li kien ircieva mingħandha. Minn korrispondenza li Tucci stess bagħat lill-attrici u lid-ditta li mingħandha kellhom jinxraw l-heat exchangers (fol. 65), jidher li hu accetta li jinhall in-negożju. Fil-fatt f'email datata 29 ta' April 2004, li bagħat lid-ditta fejn suppost ordna l-heat exchangers, kiteb:

"Ciao Maurizio,

Il cliente mi ha cancellato l'ordine dei due scambiatori e mi chiede il risarcimento come ci comportiamo?

Io non ho i soldi da restituire al cliente, se non mi vengono restituiti da voi".

Dan irrispettivament jekk l-email hijiex genwina, fis-sens jekk verament intbagħatitx jew kinitx biss tentattiv min-naha ta' Tucci biex jakkwista iktar zmien u jagħti lil Bezzina x'jifhem li qiegħed jagħmel minn kolloxbiex jirkupra l-flus li rcieva mingħand l-attrici.

Il-qorti zzid li ladarba falla n-negożju u l-appellant qatt ma kkonsenjat l-oggett, l-attrici għandha kull jedd li titlob lura l-hlas li tat lil Tucci. Mill-provi rrizulta li ghalkemm Tucci kien qiegħed minn zmien għal zmien igharraf lill-ufficjali tas-socjeta attrici li kien qiegħed jistenna l-konsenja tal-oggetti, fir-realta' kien qiegħed ighaddihom biz-zmien. Techno System infurmat lill-attrici li l-konsenja ma saritx minhabba li l-prezz baqa' ma thallasx. Verżjoni li l-qorti tqies li hi verosimili meta tikkunsidra dak li xehed Jason Bezzina; *"Nixtieq nghid li meta wasal ix-xogħol jiena qlajt labels li kien hemm fuq il-merkanzija u ezatt wara l-label tiegħi kien hemm l-indirizz ta' Bruno Tucci"* (fol. 38). Min-naha

tieghu waqt il-kawza Tucci ghazel it-triq tas-silenzju u ma xehedx u lanqas ressaq provi. Ghalhekk l-unika verzjoni li kellha quddiemha l-qorti hi dik li harget mill-provi tal-attrici. Fic-cirkostanzi hu evidenti li l-konsenja lil Tucci ma saritx mhux minhabba l-problema li semma f'email tal-4 ta' April 2014 (fol. 75), izda għaliex probabilment Tucci wza l-flus li nghata għal skop iehor. Għaldaqstant, Tucci għandu obbligu li jirrifondi lura l-flus li rċieva għaladbarba dawk ingħataw lilu bhala hlas ghall-zewg *heat exchangers* li baqghu qatt ma gew konsenjati.

9. **Tielet aggravju** – l-appellanti jsostnu li l-ewwel qorti għamlet zball ta' dritt meta qieset li l-azzjoni hi proponibbli bhala *actio indebiti solutio*.

F'dan ir-rigward il-qorti tosserva li kienu l-appellanti li fit-tieni eccezzjoni qalu, "... *L-azzjoni attrici hija improponibbli stante li ma jezistux l-elementi tal-actio indebiti solutio*".

Fil-kaz in ezami zgur li m'hemmx l-indebitu kontemplat fl-artikolu 1021 tal-Kodici Civili, stante li l-pagament irid ikun sar bi zball. Meta l-attrici halset is-somma ta' €10,756, dan ma kienx bi zball. Li tħallas is-somma kollha mal-ordni, kien evidentement parti min-negożju. Kien hemm ftehim, għaliex kieku l-attrici ma għamlitx il-pagament.

Għal dak li jirrigwarda l-artikolu 1147 tal-Kodici Civili² li l-ewwel qorti għamlet riferenza għaliex fis-sentenza, saret riferenza għas-sentenza **Maria Galea vs Grace Borg** tal-21 ta' Ottubru, 2005³ fejn intqal:

".... *fil-kaz ta' l-indebitu ex re id-debitu li bil-hlas gie estint ma jezistix affattu. Dan jew għaliex qatt ma ezistiet l-kawza originarja tar-rapport ("condictio indebiti sine causa") jew għaliex din il-causa giet nieqsa successivament in kwantu annullata jew ghax tkun seħħet il-kondizzjoni sospensiva li taħta kienet sottoposta* ("condictio indebiti ab causam finitum"). F'din l-ahhar ipotesi ta' indebitu oggettiv huwa għalhekk irrilevanti l-izball, o meno, fis-solvens. Dan anke għaliex l-istess ligi ma tipprovdix dwaru fl-Artikolu 1147".

It-tielet aggravju tal-appellanti hu mibni fuq it-tezi li kien hemm negożju guridiku ta' bejgh u li kien għadu jezisti. Il-qorti diga' kellha l-opportunita li tħid li ma kienx hemm bejgh. Irrispettivament jaapplikax jew le l-artikolu 1047 tal-Kodici Civili, ladarba l-appellanti ma kkonsenjatx l-oggetti u nhall in-negożju, l-appellanti għandha jedd li

² "(1) Kull hlas jissoponi dejn, u dak li jithallas bla ma jkollu jingħata, jista' jintalab lura".

³ Prim'Awla, Imħallef P. Sciberras.

titlob lura l-flus li halset lil Tucci. B'hekk biss l-attrici tista' titqieghed fil-posizzjoni li kienet qabel sehh in-neozju.

Għal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjez kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.